

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 11

NOVEMBER 2014

**GESKIEDENIS V1
MEMORANDUM**

PUNTE: 150

Hierdie memorandum bestaan uit 20 bladsye.

1. BRONGEBASEERDE VRAE

- 1.1 Die volgende kognitiewe vlakke van die vrae, die meegaande historiese vaardighede en gewigte van die vrae is gebruik om brongebaseerde vrae te evalueer.

KOGNITIEWE VLAKE	GESKIEDENISVAARDIGHEDE	GEWIGTE VAN DIE VRAE
VLAKE 1	<ul style="list-style-type: none"> • Onttrek bewyse uit bronne. • Seleksie en organisasie van relevante inligting uit die bronne. • Definieer geskiedkundige begrippe. 	30% (15)
VLAKE 2	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretasie van bewyse uit die bronne. • Verduidelik inligting versamel uit die bronne. • Ontleed bewyse uit die bronne. 	50% (25)
VLAKE 3	<ul style="list-style-type: none"> • Interpreteer en evalueer bewyse uit die bronne. • Betrokke te raak met bronne sy nut, betroubaarheid, partydigheid en beperkings vas te stel. • Vergelyk en kontrasteer interpretasies en perspektiewe wat in bronne en teken onafhanklike gevolgtrekkings. 	20% (10)

- 1.2 Die volgende tabel dui aan hoe brongebaseerde vrae te assesseer.

<ul style="list-style-type: none"> • By die nasien van alle brongebaseerde vrae moet krediet gegee word vir ander geldige en toepaslike standpunte, argumente, bewyse of voorbeelde. • In die toekenning van punte moet klem gelê op hoe die vereistes van die vraag voldoen is. • In die nasien word die vereistes van die vraag (vaardighede wat aangespreek moet word) sowel die vlak van die vraag in kursiefgedrukte skrif aangedui.
--

2. UITGEBREIDE SKRYFWERK

- 2.1 Die uitgebreide skryfwerk fokus op een van die volgende vlakke:

VLAKE VAN VRAE
VLAKE 1 <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek of beskryf volgens 'n gegewe argument wat in die langvraag uiteen gesit word. • Beplan en konstrueer 'n argument gebaseer op bewyse, en gebruik die bewyse om 'n gevolgtrekking te bereik.

VLAK 2

- Sintetiseer inligting om 'n oorspronklike argument te bou en gebruik getuienis om die argument te steun.
- Handhaaf en verdedig 'n samehangende en gebalanseerde argument met getuienis.
- Skryf duidelik en samehangend wanneer jy die argument bou.

2.2 Nasien van uitgebreide skryfwerk

- **NASIENERS MOET LET DAT DIE INHOUD VAN DIE ANTWOORD GELEI SAL WORD DEUR DIE HANDBOEKE WAT BY DIE BETROKKE SENTRUM GEBRUIK WORD.**
- **KANDIDATE MAG ENIGE ANDER RELEVANTE INLEIDING EN/OF GEVOLGTREKKING AS DIE WAT IN 'N SPESIFIEKE UITGEBREIDE SKRYFWERK RIGLYNE VIR 'N SPESIFIEKE NASIEN VAN OPSTELLE GEE.**
- **BY DIE ASSESSERING VAN DIE OOP BRONGEBASEERDE VRAE MOET KANDIDATE KREDIET KRY VIR ENIGE ANDER RELEVANTE ANTWOORDE.**

Globale assessering van uitgebreide skryfwerk

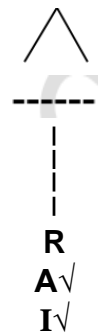
Die uitgebreide skryfwerk sal holisties (globaal). Hierdie benadering vereis die opvoeder die totale produk as 'n geheel **sal bepunt sonder om die samestellende dele afsonderlik**. Hierdie benadering moedig die leerder aan 'n individuele mening aan te bied deur gebruik te maak van geselekteerde feitelike bewyse om 'n argument te ondersteun. Die leerder sal nie vereis word om slegs "feite" om 'n hoë punt te behaal nie, te herhaal nie. Hierdie benadering ontmoedig leerders ook om "modelantwoorde" voor te berei en te reproduseer sonder inagneming van die spesifieke vereistes van die vraag. Holistiese uitgebreide skryfwerk gee krediet vir leerders se mening, ondersteun deur bewyse. Holistiese assessering, anders as in inhoudgebaseerde nasien, penaliseer nie taalontoeikendhede nie, aangesien die klem op die volgende val:

- **Die konstruksie van 'n argument**
- **Die toepaslike seleksie van feitelike bewyse om sodanige argument te ondersteun en**
- **Die leerder se interpretasie van die vraag**

Assessering van uitgebreide skryfwerk

1. Hou die sinopsis in gedagte wanneer die skryfwerk nagesien word.
2. Gedurende die eerste lesing van die skryfwerk moet regmerkies toegeken word vir 'n relevante inleiding (aangedui met 'n kolpunt ('bullet') in die nasienriglyne/ memorandum) elk van die belangrikste punte/aspekte wat behoorlik gekontekstualiseer (ook aangedui deur koeëls in die riglyne vir nasien / memorandum) en 'n relevante gevolgtrekking (Aangedui deur 'n kolpunt in riglyne vir nasien/memorandum aangedui), bv. In 'n antwoord waar is daar 5 hoofpunte is, sal daar dus 7 regmerkies wees.
3. Die volgende addisionele simbole kan ook gebruik word:
 - Inleiding, hoofaspekte en slotopmerking nie behoorlik gekontekstualiseer
 - Verkeerde stelling
 - Irrelevante stelling

 - Herhaling
 - Ontleding
 - Interpretasie

4. Die matriks

4.1 Gebruik van 'n analitiese matriks in die nasien van uitgebreide skryfwerk (Verwys na die aangehegte matriks).

	VLAK 7	VLAK 6	VLAK 5	VLAK 4	VLAK 3	VLAK 2	VLAK 1
AANBIEDING 	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. Goeie sintese van inligting. Het 'n goed gebalanseerde, oorspronklike argument ontwikkel met bewyse. Argument deurgaans volgehou en verdedig.	Baie goed beplande en gestruktureerde opstel. 'n Relevante argument is gevolg. Bewyse gebruik om die argument te verdedig. Poog om 'n onafhanklike gevolgtrekking uit die bewyse te maak om die argument te ondersteun.	Goed beplande en gestruktureerde opstel. Poog om 'n duidelike argument te ontwikkel. Gevolgtrekking gemaak uit bewyse om die argument te ondersteun.	Argument beplan en gestruktureer. Bewyse tot 'n sekere mate gebruik om argument te ondersteun. Slotsom bereik op grond van bewyse.	Toon soms bewys van 'n gestruktureerde en beplande argument. Poog om 'n argument vol te hou. Gevolgtrekking nie duidelik ondersteun deur bewyse nie.	Poging aangewend om antwoord te struktureer. Grootliks beskrywend of poog om argument te ontwikkel. Geen poging om 'n gevolgtrekking te maak nie.	Weinig of geen poging om die opstel te struktureer nie.
INHOUD 							
VLAK 7 Vraag is ten volle beantwoord. Inhoudskeuse ten volle relevant tot argument wat gevolg is.	47–50	43–46					
VLAK 6 Vraag is beantwoord. Inhoudseleksie relevant tot argument wat gevolg is	43–46	40–42	38–39				
VLAK 5 Vraag grotendeels beantwoord. Inhoud toereikend en relevant.	38–39	36–37	34–35	30–33	28–29		
VLAK 4 Vraag herkenbaar in antwoord. Sommige weglatings of irrelevante keuse van inhoud.			30–33	28–29	26–27		
VLAK 3 Keuse van inhoud hou verband met vraag, maar beantwoord dit nie. Hou soms nie verband met die vraag nie. Weglatings.				26–27	24–25	20–23	
VLAK 2 Vraag ontoereikend beantwoord. Inhoud skraal.					20–23	18–19	14–17
VLAK 1 Vraag ontoereikend beantwoord of glad nie. Ontoereikend of irrelevante inhoud.						14–17	0–13

- 4.1.1 Met die eerste deurlees van die opstel word daar bepaal tot watter mate die hoofmomente gedek is en om te bepaal die **inhoudsvlak** (op die matriks).

C	VLAK 4	

- 4.1.2 Die tweede deurlees van die skryfwerk sal die vlak (op die van die **aanbieding**).

C	VLAK 4	
P	VLAK 5	

- 4.1.3 Ken 'n algehele punt toe met die gebruik van die matriks.

C	VLAK 4	30 - 33
P	VLAK 5	

AFDELING A: BRONGEBASEERDE VRAE**VRAAG 1: KOMMUNISME IN RUSLAND, 1900 – 1940****HOE HET DIE RUSSIESE REVOLUSIE TOT DIE OMVERWERPING VAN DIE TSARISTIESE BEWIND IN RUSLAND IN 1917 GELEI?**

- 1.1 1.1.1 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*
- Om te verseker dat werkers nie deur sosialisme beïnvloed word nie.
 - Om die ondersteuning vir die tsaar te versterk.
 - Om hul lojaliteit aan die Russiese Ortodokse godsdiens te versterk.
 - Om kommunistiese invloed te ondermyn.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 1) (2)
- 1.1.2 *[Onttrekking en interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V1]*
- Hy was 'n Russiese Ortodokse priester.
 - Priesters was as 'n klas nader aan die regerende elite onder die tsaar beskou. (1 x 2) (2)
- 1.1.3 *[Onttrekking en interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V1]*
- Tsaar Nicholas II (1 x 1) (1)
- 1.1.4 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2]*
- Hy was opreg in sy geloof.
 - Sy vermoë om mense te beïnvloed met sy oratorium.
 - Hy het 'n mate van gewildheid gehad.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 1.1.5 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1A – V2]*
- Ondemokratiese regering wat geen agting het vir die mense nie.
 - Outokratiese en wreed.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 1.1.6 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 1A – V1]*
- 'n Parlement.
 - Reg om te stem.
 - Universele onderwys (Onderwys vir almal)
 - 'n Minimum loon
 - Agt-uur werksdag
 - Inkomstebelastingstelsel
 - Skeiding van staat en kerk
 - Amnestie vir politieke gevangenes. (4 x 1) (4)
- 1.2 1.2.1 *[Onttrek bewyse uit Bron 1B – V1]*
- "... wat hul lot moet dra en stil wees." (1 x 2) (2)

- 1.2.2 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 1B – V3]*
- Om respek vir die tsaar te wys.
 - Om 'n emosionele appèl te maak.
 - Om te probeer om die tsaar teen die brutaliteit van die regering te beskerm.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 1.2.3 *[Vergelyking van bewyse uit Bron 1A en 1B – V2]*
- Beide bronne bevat eise vir die erkenning van basiese menseregte van die gewone mense.
 - Die rol van Gapon is in beide bronne prominent.
 - Beide bronne beklemtoon die onderdrukkende aard van die regering.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 1.3 1.3.1 *[Verduideliking/definisie van 'n historiese begrip uit Bron 1C – V2]*
- Die adel wat nou verwant aan die koninklike familie was en wat baie grond besit het. (1 x 2) (2)
- 1.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V2]*
- Om teen die regering te protesteer.
 - Die lot van werkers bekend te maak.
 - Om werkersregte te eis. (1 x 2) (2)
- 1.3.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 1C – V2]*
- Dit het plaasgevind in Februarie 1917 volgens die Gregoriaanse kalender wat in baie Westerse lande gebruik was.
 - Dit het plaasgevind in Maart volgens die Russiese kalender. (2 x 2) (4)
- 1.4 1.4.1 *[Verduideliking/definisie van 'n historiese begrip uit Bron 1C – V2]*
- Implementering van kommunisme in Rusland deur die Bolsjewiste om die Russiese Burgeroorlog te wen. (1 x 2) (2)
- 1.4.2 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V2]*
- Om die kommunistiese ideologie te versprei.
 - Om die aanwinste van die rewolusie in Rusland te konsolideer.
 - Om die heerskappy van die kommunistiese stelsel en die totale ondergang van kapitalisme te verseker.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 1.4.3 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 1D – V2]*
- Nywerhede was vernietig.
 - Beste werkers was doodgemaak.
 - Boere was gedemoraliseer deur die mislukte 1920-oeste en die oorlog.
 - Daar was hongersnood in die stede. (2 x 2) (4)
- 1.4.4 *[Herroeping van inligting uit Bron 1D as 'n verwysing – V1]*
- Die Nuwe Ekonomiese Beleid (1 x 1) (1)

1.5 [Paragraaf – Interpretasie, analise en sintese van inligting uit al die bronne – V3]

- Bolsjewiste aan bewind gekom as gevolg van die Oktober-rewolusie in 1917.
- Rusland het aan die Eerste Wêreldoorlog deelgeneem.
- As gevolg van die oorlog was daar voedseltekorte en hongersnood in Rusland.
- Om sake te vererger was Rusland in 'n burgeroorlog gedompel.
- Die Bolsjewiste moes vir die verdediging van die rewolusie veg.
- Oorlogskommunisme is ingestel as 'n maatreël om te deal met die nood-situasie in Rusland.
- Die Rooies en die fabriekswerkers moes word met kos voorsien.
- Die kleinboere was verplig om hul produkte aan die staat te verkoop.
- Pryse was bepaal deur die staat.
- Negatiewe reaksie van boere het gelei tot 'n drastiese afname in voedselproduksie.
- Rusland was in hongersnood gedompel.
- Opstande het algemeen geword – Kronstadt vlootbasis.
- Lenin gedwing was om Oorlogskommunisme te laat vaar.
- Nuwe Ekonomiese Beleid bekend gestel.
- Enige ander relevante antwoord

(8)

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken.

VLAK	KRITERIA	PUNTE
VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse. • Vraag nie beantwoord nie. • Min of geen begrip van waarom Lenin die beleid van Oorlogskommunisme geïmplementeer het. • Min of geen begrip van die uitdagings wat gelei het tot die instelling van Oorlogskommunisme en die impak daarvan. • Kan nie die vraag beantwoord nie. 	0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp. • Toon 'n mate van begrip van waarom Lenin die beleid van Oorlogskommunisme geïmplementeer het en die impak daarvan. • Gebruik bewyse op 'n basiese manier maar die hou verband met die vraag. 	3 – 5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreer 'n deeglike begrip van waarom Lenin die beleid van Oorlogskommunisme geïmplementeer het. • Bewyse hou baie goed verband met die vraag. • Bewyse word baie effektief gebruik word in 'n georganiseerde paragraaf. 	6 – 8

[50]

VRAAG 2: KAPITALISME IN DIE VSA, 1900 – 1940**HOE HET ROOSEVELT SE NUWE BEDELING VERLIGTING, HERVORMING EN HERSTEL AAN AMERIKANERS VERSKAF?**

- 2.1 2.1.1 *[Herroeping van inligting uit Bron 2A as 'n verwysing – V1]*
- Die 1932 presidensiële verkiesing in die VSA. (1 x 2) (2)
- 2.1.2 *[Onttrekking van inligting uit Bron 2A – V1]*
- Verligting
 - Hervorming
 - Herstel (3 x 1) (3)
- 2.1.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V1]*
- Kongres verwys na die parlement van die VSA (Laer Huis) (1 x 2) (2)
- 2.1.4 *[Interpretasie en ontleding van bewyse uit Bron 2A – V2]*
- Die ekonomie van die VSA het in 1929 in duie gestort.
 - Die Groot Depressie het ingetree.
 - 'n Ingrypingsplan was nodig om verligting, herstel en hervorming te bring.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 2.1.5 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2]*
- Die koerant lewer verslag oor die uitslag van die verkiesing in Washington.
 - Openbare steun vir die Nuwe Bedeling word gedemonstreer.
 - Die banieropskrif toon steun vir Roosevelt.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 2.1.6 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 2A – V2]*
- Wys dat die Washington kiesers Roosevelt ondersteun.
 - Die Nuwe Bedeling was goed ondersteun, selfs deur die pers.
 - Emosionele verwysing na Roosevelt – FDR.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 2.1.7 *[Vergelyking van die geskrewe en visuele bronne – V2]*
- Die visuele bron wys openbare steun vir die Nuwe Bedeling (New Deal) soos in die geskrewe bron vervat.
 - In die geskrewe bron doen Roosevelt 'n beroep om ondersteuning vir sy programme en die visuele bron verduidelik hoe die kiesers hom die mandaat gegee het om die Nuwe Bedeling te implementeer.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)

- 2.2 2.2.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V2]*
- Om hongersnood onmiddellik te verlig.
 - Sodat families en individue in staat sou wees om die basiese noodsaaklikhede van die lewe te koop.
 - Enige ander relevante antwoord (1 x 2) (2)
- 2.2.2 *[Onttrekking van inligting uit Bron 2B – V1]*
- Works Progress Administration – om werksgeleenthede te voorsien.
 - Openbare Werke Administrasie – openbare projekte is onderneem bv. konstruksie van damme, paaie, openbare geboue ens.
 - Burgerlike Bewaringskorps – werksgeleenthede in bewaring vir jong mans. (2 x 2) (4)
- 2.2.3 *[Onttrekking van inligting uit Bron 2B – V1]*
- Minimum lone is ingestel.
 - Gestandaardiseerde werksure.
 - Reg om by vakbonde aan te sluit. (3 x 1) (3)
- 2.2.4 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 2B – V2]*
- Om oorskotte weens oorproduksie te verminder.
 - Om aanbodpryse te beheer sodat kommoditeitspryse kan verhoog.
 - Om winste in die landbousektor te maksimaliseer.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 3) (3)
- 2.3 2.3.1 *[Analise en interpretasie van bewyse uit Bron 2C – V3]*
- Amerikaanse ekonomie was herleef en die land was terug gebring vanaf 'n katastrofe.
 - Verligting vir die behoeftige het 'n sprekende impak op die mense gehad.
 - Werksgeleenthede is geskep wat nodige inkomste verskaf het.
 - Honger en hongersnood is tot 'n minimum beperk.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 2.3.2 *[Interpretasie, analise van bewyse uit Bron 2C – V2]*
- Hulle behoort aan twee verskillende partye.
 - Hoover behoort aan die Republikeinse Party wat geglo het dat die regering nie moet inmeng in besigheid nie.
 - Roosevelt se Demokratiese Party het geglo dat die regering strategiese ingrypings moet maak in die ekonomie namens die mense.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 2.3.3 *[Onttrekking van bewyse uit Bron 2C – V1]*
- “Hooverilles” – kartondooshuise
 - “Hoover Bredie” – gratis kos aalmoese (2 x 1) (2)
- 2.3.4 *[Herroeping van inligting uit Bron 2A as 'n verwysing – V1]*
- Republikeinse Party (1 x 1) (1)

2.4 [Paragraaf – Interpretasie, analise en sintese van inligting uit 'n geselekteerde bronne – V3]

- Nuwe Bedeling het onmiddellike staatsinmenging in die ekonomie voorgestaan.
- Dit het die onmiddellike gevolge van die depressie aangespreek.
- Doelstellings van Nuwe Bedeling is op radio uitgesaai.
- Nuwe Bedeling het die ondersteuning van die meerderheid van bevolking geniet.
- Dit het hoop vir die toekoms gebied.
- Werksgeleenthede vir die jeug is geskep.
- Selfs die boere was gehelp om hul plase weer op die been te kry.
- Werkloosheidsprobleem is onmiddellik verbeter.
- Dit het 'n mate van stabiliteit aan VSA ekonomie gebring.
- Onbeheerde spekulasie is voorkom.
- Ouderdomspensioene vir bejaardes is ingestel.
- 'n Werkloosheidsversekeringsfonds is op die been gebring.
- Sopkombuise het die haglike situasie van die armes verlig.
- Die bankstelsel is hervorm om mense se vertroue daarin te herstel.
- Die Amerikaanse infrastruktuur is geweldig bevorder deur die nuwe werksgeleenthede
- Grondbewaringsprogramme is van stapel gestuur.
- Landelike gebiede is voorsien van elektrisiteit.
- Eerlike mededingende handelspraktyke is ingestel om besighede te hervorm.
- Vakbonde is toegelaat om te beding met werkgewers.
- Enige ander relevante antwoord.

(8)

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken.

VLAK	KRITERIA	PUNTE
VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse. • Vraag nie beantwoord nie. • Gedeeltelike gebruik van bewys om die vraag te beantwoord. • Min of geen begrip van die impak van die Nuwe Bedeling op die Amerikaanse bevolking. • Kan nie die vraag beantwoord nie. 	0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp. • Toon 'n mate van begrip van die impak van die Nuwe Bedeling op die Amerikaanse bevolking. • Gebruik bewyse op 'n basiese manier maar dit hou verband met die vraag. 	3 – 5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse wat relevant en toepaslik is. • Demonstreer 'n deeglike begrip van die impak van die Nuwe Bedeling op die Amerikaanse bevolking. • Bewyse hou baie goed verband met die vraag. • Bewyse word baie effektief gebruik word in 'n georganiseerde paragraaf. 	6 – 8

[50]

VRAAG 3: IDEES OOR RAS IN DIE LAAT 19de EN 20ste EEU**HOE HET TEORIEË OOR RAS TOT DIE SKENDING VAN MENSEREGTE VAN MINDERHEIDSGROEPE IN NAZI DUITSLAND GELEI?**

- 3.1 3.1.1 *[Definisie van 'n historiese begrip uit Bron 3A – V2]*
- Sistematiese en doelbewuste massamoord van die Jode en ander minderhede in Nazi-Duitsland onder Adolf Hitler. (1 x 2) (2)
- 3.1.2 *[Onttrekking van inligting uit Bron 3A – V1]*
- Lank
 - Blond hare
 - Wit/Blank
 - Blou-oog (4 x 1) (4)
- 3.1.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3A – V2]*
- Om die teiken van die Nazi-rassistiese beleid duidelik te isoleer en identifiseer.
 - Om te verseker dat al die elemente wat die Duitse bevolking kon besoedel uitgesluit en uitgeskakel word.
 - Om rasse onsuiverhede te vermy.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 3) (3)
- 3.1.4 *[Herroeping van inligting uit Bron 3A as 'n verwysing – V1]*
- Adolf Hitler (1 x 1) (1)
- 3.2 3.2.1 *[Definisie van 'n historiese begrip uit Bron 3B – V2]*
- Fundamentele haat teenoor Jode of mense van Joodse afkoms. (1 x 2) (2)
- 3.2.2 *[Onttrekking van inligting uit Bron 3B – V1]*
- Jode was ontslaan vanuit die nasionale dienste.
 - Jode kon nie stem nie.
 - Jode kon nie deel neem aan die politiek nie.
 - Joodse geleerdes moes aparte skole by woon.
 - Jode moes die Ster van Dawid dra en hul besighede moes die ster vertoon. (3 x 1) (3)
- 3.2.3 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3B – V1]*
- Hulle sou slagoffers van werkloosheid word.
 - Die kwaliteit van hul lewe sou negatief geraak word.
 - Die Jode sou van die Duitse gemeenskap uitgesluit word en verwyder word vanaf interaksie met die Duitsers.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)

- 3.2.4 *[Vergelyking van Bronne 3A en 3B – V2]*
- Beide bronne verband hou met die rassistiese behandeling wat uitgemeet was aan die Jode deur die Nazi's.
 - In Bron 3A word nie-Ariërs duidelik omskryf en in Bron 3B word Jode blootgestel aan totale uitsluiting van die Duitse samelewing wanneer hulle word as nie-Ariërs geïdentifiseer.
 - Beide bronne toon Duitse onderdrukking.
 - Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)
- 3.2.5 *[Herroeping van inligting uit Bron 3A as 'n verwysing – V1]*
- Israel (1 x 1) (1)
- 3.3 3.3.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3C – V2]*
- Die gebeurtenis waar die Joodse sakepersoneel beskadig en vernietig was deur die Duitsers onder die toesig van die Nazi-polisie.
 - Dit verwys na die gebreekte glas wat die strate oortrek het na die vernietiging van die Joodse sakeondernemings. (1 x 2) (2)
- 3.3.2 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3C – V2]*
- Hulle het die Duitsers beskou as hul bevyrders.
 - Hulle was moeg van Russiese outokratiese bestuur.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 3.3.3 *[Onttrekking van inligting uit Bron 3C – V1]*
- Jode moes doodgemaak word in uitwissingskampe (konsentrasiekampe).
 - Dringende ontwerp van oonde en gaskamers om massamoorde vinnig uit te voer.
 - Duitse personeel nie te veel in die moord van Jode betrokke wees nie.
 - Konsentrasiekampe word met groot dringendheid gebou. (3 x 2) (6)
- 3.3.4 *[Analiseer en evalueer die nut Bron 3C – V3]*
- Bron nuttig dit bevat inligting oor die werklike implementering van die Holocaust (Menseslagting).
 - Dit gee belangrike inligting oor die versnelling van die uitwissing van die Jode.
 - Deelname van die Duitse nywerhede en besighede in die uitwissing van die Jode is blootgestel.
 - Instelling van konsentrasiekampe word getoon.
 - Die uitwissing van Jode is in ooreenstemming met die veronderstelling dat die Duitsers aan 'n meestersras behoort het.
 - Enige ander relevante antwoord. (1 x 2) (2)
- 3.4 3.4.1 *[Interpretasie van bewyse uit Bron 3D – V2]*
- Die meeste Jode in Europa het in Pole gewoon. (1 x 2) (2)

3.4.2 [Vergelyking van Bron 3C en 3D – V2]

- Beide bronne deel met die massamoord van die Jode.
- Bron 3D gee statistiese inligting oor die aantal Jode wat vermoor was in die konsentrasiekampe wat gebou was in Bron 3C.
- Die Finale Oplossing in Bron 3C word grafies in Bron 3C voorgestel.
- Bron 3D wys die sukses van Himmler se planne soos beplan in Bron 3C.
- Enige ander relevante antwoord. (2 x 2) (4)

3.5 [Paragraaf – Interpretasie, analise en sintese van inligting uit 'n geselekteerde bronne – V3]

- Die reg tot menswaardigheid.
- Die reg om te lewe.
- Vryheid van beweging.
- Vryheid van assosiasie.
- Toegang tot onderwys.
- Om beskerm te word teen gemene onmenslike behandeling.
- Jode is heeltemal uitgesluit van die Duitse samelewing.
- Reg om nie onderhewig te wees aan slawerny nie.
- Reg om nie teen jou wil verskuif te word nie.
- Instelling van uitwissing van Jode en ander minderhede.
- Reg tot mediese sorg.
- Enige ander relevante antwoord. (8)

Gebruik die volgende rubriek om 'n punt toe te ken.

VLAK	KRITERIA	PUNTE
VLAK 1	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse op 'n elementêre wyse. • Vraag nie beantwoord nie. • Min of geen begrip van hoe Hitler die menseregte van Jode en ander minderheidsgroepe geskend het. • Kan nie die vraag beantwoord nie. 	0 – 2
VLAK 2	<ul style="list-style-type: none"> • Bewyse meestal relevant en hou tot 'n groot mate verband met die onderwerp. • Toon 'n mate van begrip van hoe Hitler die menseregte van Jode en ander minderheidsgroepe geskend het. • Gebruik bewyse op 'n basiese manier maar dit hou verband met die vraag. 	3 – 5
VLAK 3	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik bewyse wat relevant en toepaslik is. • Demonstreer 'n deeglike begrip van hoe Hitler die menseregte van Jode en ander minderheidsgroepe geskend het. • Bewyse hou baie goed verband met die vraag. • Bewyse word baie effektief gebruik word in 'n georganiseerde paragraaf. 	6 – 8

[50]

AFDELING B: OPSTELVRAE**VRAAG 4.1: KOMMUNISME IN RUSLAND, 1900 – 1940****SINOPSIS**

Kandidate moet fokus op die impak van die NEP op Rusland se ekonomie ná die ramspoedige Oorlogskommunisme. Oorlogskommunisme moet bespreek word as agtergrond vir die bespreking van die NEP.

HOOFASPEKTE**INLEIDING**

- Inleiding moet die dubbele ekonomiese beleidsbenadering van Lenin en die mislukking van Oorlogskommunisme teenoor die bekendstelling van die meer suksesvolle NEB stel.

UITBREIDING

- Die Bolsjewiste kom aan bewind.
- Oorlogskommunisme – as 'n agtergrond.
- Mislukking van Oorlogskommunisme – reaksie van die kleinboere.
- Lenin se beoordeling van die situasie.
- Bekendstelling van NEB – kompromie met kapitalisme.
- Fokus op landbou.
- Fokus op die industrie/nywerhede.
- Fokus op die handel en bankwese.
- Die impak van die NEB op die Russiese ekonomie.
- Kritiek van NEP deur konserwatiewe kommuniste.
- NEB en werkloosheid.

SLOT

- Kandidate moet die argument met relevante slot saamvat.

[50]**OF**

VRAAG 4.2

SINOPSIS

Kandidate moet die rol van Stalin as leier van Rusland evalueer. Die fokus moet wees op beide die positiewe impak, sowel as die negatiewe impak wat hy gehad het. Die inhoud moet fokus op die ekonomiese ontwikkeling en beplanning onder Stalin en sy onderdrukkende leierskap.

HOOFASPEKTE

INLEIDING

- Inleiding moet fokus op die impak van Stalin se leierskap en sy nalatenskap in Rusland, beide positief en negatief.

UITBREIDING

- Die magstryd ná Lenin se dood.
- Verkiesing van Stalin en Trotsky se ballingskap.
- Stalin se teenkanting van die NEB – onttrekking van die NEB.
- Stalin se doelwitte – Ekonomiese Ontwikkeling en Beplanning.
- Die rol van Gosplan
- Eerste Vyfjaarplan
- Tweede Vyfjaarplan
- Derde Vyfjaarplan en die Tweede Wêreldoorlog.
- Die impak op die ekonomie.
- Stalin se onderdrukkende leierskapstyl.
- Uitwissing van opposisiegroepe.
- Uitwissing van potensiële mededingers binne die Kommunistiese Party.
- Geslote aard van die Russiese samelewing.

SLOT

- Kandidate moet die argument met relevante slot saamvat.

[50]

VRAAG 5.1: KAPITALISME IN DIE VSA, 1900 –1940.

Kandidate moet slegs EEN van die volgende vrae beantwoord.

SINOPSIS

Kandidate moet hul begrip van die onderliggende swakhede (verborge gebreke in die Amerikaanse ekonomie) of oorsake van die ineenstorting van die New York Aandelebeurs demonstreer. Hierdie begrip sal beslissend wees wanneer kandidate historiese kennis en vaardighede gebruik om hul opstel te konstrueer.

HOOFASPEKTE**INLEIDING**

- Inleiding moet fokus op die aard van die Amerikaanse ekonomie in 1920's en die klem moet gelê word op die geïntegreerde aard van die oorsake van die Groot Depressie.

UITBREIDING

- Ekonomiese oplewing van die 1920's onder die Republikeinse Party.
- Ongelyke verdeling van rykdom.
- Isolasiëbeleid in die ekonomie toegepas.
- Groot monopolistiese maatskappye.
- Regering se versuim om wanpraktyke te stop.
- Ongereguleerde bankstelsel.
- Oorproduksie in landbou.
- Maklik krediet en spandabelrigheid.
- Oor-spekulasie in die aandelemark.
- Paniek verkope van aandele
- Wall Street stort in duie, Oktober 1929.

SLOT

Kandidate moet die argument met 'n toepaslike slot saamvat.

[50]

OF

VRAAG 5.2

SINOPSIS

Kandidate moet 'n deeglike begrip toon van die impak wat die Groot Depressie het op die ekonomiese, maatskaplike en politieke lewe van die VSA gehad.

HOOFASPEKTE

INLEIDING

- Inleiding moet fokus op die impak van die Groot Depressie en klem moet gelê word op die verband tussen die oorsake en gevolge van die Groot Depressie.

UITBREIDING

- Republikeinse Party se beleid van nie-inmenging in die ekonomie.
- Die ineenstorting van die New York Aandelebeurs – Swart Donderdag.
- Ekonomiese ineenstorting.
- Fabriekes sluit as gevolg van verliese.
- Ongekende werkloosheid.
- Onvermoë om lenings terug te betaal.
- Die sluiting van die banke – eis lenings terug.
- Huise en motors word deur die banke teruggeneem.
- Aantal hawelose mense, die hongeres en die behoeftiges neem toe.
- Broodlyne en sokkombuise.
- Landbouproduksie gedaal – 'Dust Bowl'
- Toename in sosiale ewels – misdaad.
- Hoover – kon nie die probleme op los nie – 'Hooverilles'
- 1933 verkiesing – Demokratiese Party oorwinning.

SLOT

Kandidate moet die argument met 'n toepaslike slot saamvat.

[50]

VRAAG 6: IDEES OOR RAS IN DIE LAAT 19de EN 20ste EEU**SINOPSIS**

Kandidate moet die gevolge van die toepassing van eugenetika en Sosiale Darwinisme soos toegepas deur die wit setlaar bevolking in Australië, analiseer en bespreek. Die kandidate moet begrip toon oor die verband tussen die beleid en die praktyk. Dit is ook belangrik om te bepaal of daar 'n volksmoord in Australië was of nie.

HOOFASPEKTE**INLEIDING**

- Inleiding moet op die toepassing en impak van eugenetika en Sosiale Darwinisme in Australië deur die blanke setlaar bevolking fokus. 'n Omskrywing van beide konsepte is aanvaarbaar. Die kandidate moet 'n begrip toon oor die verband tussen hierdie teorieë.

UITBREIDING

- Britse kolonisasie en besetting van Australië.
- Beleid van 'n leë land' – *terra nullius*.
- Vervolging van die Aboriginale gemeenskappe.
- Toepassing van eugenetika beleid op die Aborigenes.
- Die grondkwessie en die National Blanket Day.
- Wit immigrasie vanuit Europa.
- Wit moeders aangemoedig om meer kinders te hê – £5 vir elke wit kind wat gebore is.
- Rasseverval en rasse-selfmoord – beïnvloed immigrasiebeleid.
- Beleid van assimilasie.
- Die Gesteelde Generasie – half-geteelde kinders.
- Verlore identiteit.
- Volksmoord – 'n generasie van Aborigenes afgemaai.
- Pogings om versoening – Nasionale Jammerdag, verwerping van die terra nullius-beleid.

SLOT

Kandidate moet die argument met 'n relevante slot saamvat.

[50]

GROOTTOTAAL: 150